

Utbildning | Lärlingstid på gymnasiet

FOTO: ERIK ÅMELL

Första kullen ETG-elever vid Ådalsskolan. Främre raden: Robin Stattin, Kramfors, Zaki Asadi, Kramfors, Adrian Bjurman, Skellefteå. Bakre raden: Tobias Nordin, Kramfors, Mattias Söderberg, Skellefteå, Hampus Berggren, Kramfors, Henrik Nordin, Kramfors.

De får mer i lön efter skoltiden

KRAMFORS De första ETG-utbildade eleverna tar snart studenten vid Ådalsskolans el- och energiprogram. De kan se fram emot ett par tusenlappar mer i första månadslön jämfört med det gamla lärlingssystemet.

Det är tre år sedan Ådalsskolan blev ETG-skola. Förkortningen står för eltekniskt gymnasium och det är elbranschen - arbetsgivare och fackförbund - som satt upp de tuffa kriterierna som måste uppfyllas. Av de 20-talet ETG-skolorna i landet är Ådalsskolan den nordligaste. Även i Timrå finns en sådan skola.

– Kvaliteten på utbildningen har höjts och antalet sökande har fördubblats sedan vi gick med i ETG, berättar Agne Sjölander, lärare vid el- och energiprogram.

Sju elever har genomfört

”Kvaliteten på utbildningen har höjts och antalet sökande har fördubblats sedan vi gick med i ETG.”

Agne Sjölander, el-lärare, Ådalsskolan.

ETG-utbildningen på Ådalsskolan, bland dem Adrian Bjurman.

– Det är en stor fördel att lärlingstiden är inbyggd i utbildningen. Det är lättare att få anställning och vi får högre lön när vi lämnar gymnasiet.

Tidigare väntade efter studierna på elprogrammet en 1 600 timmar lång lärlingsperiod i ett år innan eleverna fick sitt yrkescertifikat och kunde kalla sig första-

årsmontör. Men de här sju får ut sitt yrkescertifikat redan under gymnasietiden. Detta betyder en första månadslön på drygt 15000 kronor, runt 2000 kronor mer än som lärling.

I stället för lärlingar betraktas de utbildningsmässigt som förstaårsmontörer och får direkt efter skolan den lön de annars hade fått vänta på 720 timmar in i lärlingsperioden. Efter cirka fyra månaders jobb höjs lönen med ytterligare en tusenlapp till den ordinarie för en förstaårsmontör.

ETG-konceptet möjliggör det snabbare löneavance-mangent. Eleverna genomför 600 timmars arbetsplatsförlagt lärande, APL, vilket skett på ett 30-tal företag i Kramfors och Sollefteå. Allt eleverna gjort har dokumenteras noggrant och kvitteras av handledare på företagen. Kraven på eleverna under APL-tiden har höjts jämfört med tidigare.

Dessutom ingår åtta teoretiska prov där i princip alla rätt krävs samt i sista årskursen yrkesprov i tre delar på tid. På detta sätt avklaras lärlingsperioden redan på gymnasiet.

Elläraren Lennart Lundin lovordar skolledningens satsning på ETG-konceptet.

– Det kostar ju en slant att vara med. Samtidigt har eleverna ställt upp jättebra, jobbade till exempel in APL-tid under påsklovet för en dag som försvann på första maj.

För att arbetsgivarsidan ska ställa sig bakom ETG-systemet är anställningarna efter gymnasiet förenade med endast en månads uppsägningstid. Som lärling har man sin anställning ”skyddad” i ett år.

Text Erik Åmell
0612-77 17 64
erik.amell@allehanda.se

Karolinska och Handels rankas bäst

STOCKHOLM Karolinska institutet och Handelshögskolan i Stockholm hamnade i topp när Sveriges universitet och högskolor rankas av den fristående organisationen Sveriges universitetsranking (Urank). Och så såg det även ut på förra årets lista, skriver Svenska Dagbladet.

Rankningen bygger bland annat på statistik från SCB och från universitets- och högskoleregistret. Den är en sammanställning av 27 variabler. (TT)

Dämpad stämning i ekonomin

STOCKHOLM Stämningen i den svenska ekonomin dämpades i maj, visar Konjunkturinstitutets (KI) senaste månadsbarometer. Den så kallade barometerindikatorn, som mäter det totala stämningläget bland företag och hushåll, sjönk till 98,8, från 102,4 i april. Indikatorn för tillverkningsindustrin sjönk mest, 7,8 enheter, och ligger på tagligt under det historiska genomsnittet, enligt KI. Bland annat justerades produktionsplanerna ner. (TT)

BÖRSKRÖNIKA

Ett vågspel att välja att säga nej

Det blir sannolikt tufft att möta aktieägarna i Astra Zeneca under några år framöver för de två svenskarna i styrelsen, före Volvochefen Leif Johansson, ordförande och Marcus Wallenberg, ledamot.

Efter deras avvisande av amerikanska Pfizer som ville betala över 600 kronor aktien har den nu sjunkit tillbaka till under 500 kronor.

Det krävs alltså en uppgång på cirka 25 procent för att komma ikapp den köpesumma som Pfizer sade sig vilja betala.

Det är möjligt att så sker eller att Pfizer kommer tillbaka med ett ännu högre bud.

Men det är mer sannolikt att Johansson och Wallenberg under några år får det hett om öronen när de ska förklara att de missade en fin affär.

Marcus Wallenberg är visserligen van. För ett halvdsin är sedan var han med och sålde familjefärens kontroll över Scania för 200 kronor per aktie till VW-sfären. De andra aktieägarna fick snabbt se värdet mer än halveras till under 100 kronor.

Så sent som årsskiftet 2011/12 betalades aktien i hundralappen. Det var mest tur att de så här många år senare också kunde få 100 kronor aktien.

Att Anders Borg och några partiledare uttalat sig emot att Pfizer köper Astra Zeneca är ett stilbrott mot kutymen på den svenska aktiemarknaden.

Det får väl förklaras med val till EU och Riksdagen, det är mer populärt att gå emot stora amerikanska bjässar och tala om svensk forskning än att acceptera deras tjocka sedelbuntar.

Rent principiellt har jag ingenting emot att våra ledande politiker uttalar sig oftare om enskilda företagselver i samhällslivet. Det är egentligen rätt märkligt med ett system där våra ledande opinionsbildare blir anklagade för ministerstyre så fort de närmar sig brännande konkreta frågor.

Men Borg tar en risk när han går emot en affär som skulle givit aktieägarna dubbelt så mycket som aktien betalats långa tider under det senaste dussinet åren.

SSAB, Svenskt Stål, har plötsligt kommit i ropet när förlust ser ut att vändas till vinst. Amerikanska bankfirman Goldman Sachs rekommenderade plötsligt Köp, då tog aktien ett skutt uppåt med nästan tio procent i veckan. Därmed har den stigit med 34 procent på tolv månader till 63 kronor.

Det är sannerligen en märklig kursutveckling, från under 30 kronor under de första fem åren på 2000-talet, sedan snabbt upp till toppen, knappt 300 kronor sommaren 2007. Därefter ned till nivån drygt 40 kronor för ett år sedan och så plötsligt upp kraftigt.

Vinsterna har visserligen också gått i vågor, men som vanligt reagerar aktiemarknaden betydligt kraftigare både uppåt och nedåt.

I övrigt kul med fler bolag är på väg in på de olika börslistorna, en samhällsnyttig verksamhet som Bactiguard med ett medel som kan hindra infektioner och minska användningen av antibiotika och med två fabriker i skilda riktningar, Markaryd och Malaysia. Därtill väntas Com Hem till börsen, trots problem med kundrelationerna.

Henric Borgström

henric.borgstrom@gmail.com

